

Hizkerak banatzeko ezaugarriez

GOTZON AURREKOETXEA
EHU-UPV

Abstract

In this article we investigate the choice of linguistic features in developing an adequate methodology for distinguishing and comparing speeches from a geolinguistic point of view, and thus for measuring linguistic distances. Linguistic features can be classified in two main groups: grammatical features and lexical features. Leaving aside the analysis of the lexicon, in this work we develop an analysis of features of different areas of the grammar: phonology, nominal morphology, verbal morphology, and syntax, which we propose can be analyzed separately on the basis of lists of features. We will thus be able to measure linguistic distances within each area of the grammar and globally. After proposing a specific list of features, we discuss the following issues: the number of features to be considered, the adequate proportion of different areas of the grammar. Since linguistic features are abstract in nature, we also discuss the matching between data and linguistic features. In the last part we consider several proposals for the analysis of the lexicon.

Ezaguna denez, euskal geolinguistikan hizkerak bereizteko ezaugarriak erabili zituen lehen dialektologoa L.L. Bonaparte izan da. Harrezkero, urte asko igaro diren arren, ezer gutxi aurreratu da alor honetan. Horrela mintzatu zen K. Mitxelena ere duela jada 20 urte baino gehiago:

No se ha adelantado gran cosa en cuanto al perfeccionamiento de los criterios que permiten distinguir subgrupos dentro de grupos; cuando, aunque el campo no es de los mejor trabajados, todos siguen aceptando, con retoques mínimos, la clasificación de los dialectos vascos establecido por Bonaparte, mucho antes que Gilliéron, etc. y no precisamente con los mismos criterios que luego se han empleado en dialectología románica o germánica.¹

Eta ez dut uste gai honetan asko aurreratu denik berba hauek idatzi zirenetik ere. Azkenaldion, ostera, hizkerak banatzearen gaiak badirudi aktualitatea irabazi duela. Ikerketa aberatsak ari dira burutzen eta argitaratzen gure artean; izan dadin O.

* Lan honek bide malkartsua ezagutu du argitarabidean 1995an ikusi zuen lehen idaztalditik gaur egunera arte. Orain, berreskuratuta, azken orduko eguneratze ukitu berriak jaso ditu.

(1) K. Mitxelena, "La fragmentación dialectal: conocimientos y conjeturas", *REL* VI, (1976), 309-324. or. (aipamena 319. or.); eta orain, in *Lengua e historia*, Paraninfo, Madrid, 1985, 73-85. or.